

Zelený úděl pro Evropu – SPS a OS stavba pokračují v přípravě podpůrných opatření pro stavební průmysl

Zelená dohoda pro Evropu se stala stěžejním tématem v rámci globálního úsilí o snižování skleníkových plynů a udržitelného rozvoje, kdy EU přišla s náročným požadavkem transformovat stavebnictví tak, aby bylo ekologičtější a energeticky účinnější. Avšak implementace opatření má rozsáhlé dopady na průmysl ve stavebnictví a zaměstnanost v ČR.

V rámci realizace projektu registrační číslo CZ.03.01.03/00/22_001/0000890 „Posílení úrovně sociálního dialogu v odvětvích a podpora adaptace odvětví na změny“ je jednou z klíčových aktivit Podpora adaptace odvětví na změny a dopady vyplývající z přijatých opatření a cílů pro ochranu životního prostředí. Sociální partneři SPS a OS Stavba si kladou za cíl podpořit odvětví stavebnictví právě v oblasti přípravy na předpokládanou transformaci vyplývající ze Zelené dohody pro Evropu, a to prostřednictvím zpracovaných stanovisek a podpůrných materiálů do listopadu 2025.

Stavebnictví patří svým charakterem k oborům, které jsou vysoce energeticky náročné. Nejde jen o vlastní realizaci staveb, ale zejména výroba stavebních hmot a surovin vyžaduje dodávku značného množství energie. Obor je tak velice citlivý nejen na objem potřebné energie, ale i na jeho cenu. Nárůst cen energií v posledních letech se tak promítl do cen stavebních hmot a do cen stavebních prací. Jsme průmyslovou zemí a je zapotřebí, aby další kroky v oblasti zeleného údělu respektovaly charakter českého průmyslu a byly předvídatelné. Ne veškeré stavební suroviny lze i s ohledem na životní prostředí dovážet z velkých vzdáleností.

Problematikou se zúčastněné strany aktivně zabývají od března 2023. V první fázi projektu byla provedena detailní analýza předpisů spjatých se Zelenou dohodou pro Evropu. Na zpracování analýzy navázaly návrhy klíčových oblastí z pohledu nezbytnosti stanovení opatření. Posléze bylo provedeno šetření mezi stavebními podniky za účelem získání povědomí o stavu připravenosti komerčního sektoru na zmíněnou transformaci. Dle očekávání byly názory komerčního sektoru v mnoha oblastech nejednotné a i přesto, že se řada podniků na změny aktivně připravuje, jsou z šetření patrné spíše obavy o zdraví stavebního průmyslu v ČR při pokračující transformaci průmyslu.

Mezi základní probírána témata patří dopad postupného odstavování tradičních zdrojů elektrické energie a přecházení na získávání energie z obnovitelných zdrojů. S tím přímo souvisí kvalita, cena a dostupnost elektrické energie pro stavební podniky. Dalšími důležitými tématy jsou dostatečné kapacita materiálových zdrojů a ekonomická dostupnost materiálů, téma konkurenceschopnosti a téma dopadů na zaměstnanost ve stavebním průmyslu. S problematikou transformace souvisí požadavky na kvalifikaci a rekvalifikaci zaměstnanců, aby průmysl ČR s dlouholetou tradicí nebyl významně poškozen a situace nevedla k příliš vysoké nezaměstnanosti. Možná řešení a opatření byla intenzivně probírána na jednáních pracovního týmu složeného z odborníků na danou problematiku a ze zástupců SPS a OS Stavba ČR v druhé polovině roku 2023 a v prvním čtvrtletí roku 2024. V druhém čtvrtletí roku 2024 budou probírána témata a možnosti nasazení inovativních technologií ve stavebním průmyslu a zkušenosti s nasazením takových technologií v zahraničí. V druhé polovině roku 2024 budou zjištěny a navržena opatření z provedených analýz a z uskutečněných diskuzí zpracována do závěrečné zprávy.

Je nepopiratelné, že Zelená dohoda pro Evropu bude mít významný vliv na odvětví stavebnictví a stavební výrobu v ČR, a to nejen z hlediska technologických inovací a změn v regulačním prostředí, ale také z hlediska změn ve struktuře trhu práce a potřeby odborné pracovní síly se specializací na udržitelnost a energetickou účinnost. Vliv transformace energetiky na odvětví stavebnictví povede k požadavku na úpravu řady technických norem a také technologických a pracovních postupů, na které budou muset schopní zaměstnavatelé i zaměstnanci v odvětví reagovat

Zpracováno 12.4.2024

Projekt je spolufinancován Evropskou unií.

Projekt je financován z Operačního programu Zaměstnanost plus.